

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/100/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Bfv.III.1.258/2023/10. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Mester Csaba) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Bfv.III.1.258/2023/10. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.240/2022/10. számú ítéletére, valamint a Kaposvári Járásbíróság 10.B.152/2021/33. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó karbon kreditek értékesítésével foglalkozó vállalkozásba befektetett pénzét elvesztette, ezért 2013. évben elhatározta, hogy ezen tevékenység folytatására céget alapít ismerősével oly módon, hogy abba „csendestársként” bevonja a sértettet is, aki csak a cég működtetéséhez tőkét, azaz pénzt szolgáltatna anélkül, hogy a cégnek tagja vagy vezetője lenne. A cég alapításáról hárman beszéltek is egymással, valamint a sértett 1.500.000,- forintot adott át cégalapításra az indítványozónak, cégalapítás azonban nem történt. Az indítványozó azért, hogy a sértettől pénzt szerezzen, néhány hónap elteltével találkozott vele, és előállt azzal a kitalált történettel, miszerint az általuk alapított cég egy svéd céggel energetikai pályázatot íratott, azonban a pályázatot készítő személy bűncselekményt követett el, ezért

fejenként 10.000.000,- forintot kell fizetniük dokumentumok eltüntetése céljából. Az indítványozó azt is közölte a sértettel, hogy ő és ismerőse utaznak ki Svédországba elintézni az ügyet. A sértett, mivel bízott az indítványozóban, az általa előadott történetet elhitte, és személyes megtakarításaiból, valamint az általa felvett banki hitelekéből 2013. április 18. napját követően pontosan meg nem határozható helyen és időpontban Kaposváron egy személyes találkozó során 7.500.000,- forint készpénzt adott át az indítványozónak. A fennmaradó 2.500.000,- forint vonatkozásában az indítványozó megállapodott a sértettel, hogy azt a sértett részére megelőlegezi, amit majd részletekben úgy törleszt, hogy az indítványozónak lakást bérel Kaposváron az általa meghatározott időpontban. A sértett a megállapodásnak megfelelően 53 hónapon keresztül bérelt lakást, melynek során kauciót, bérleti díjat és a közüzemi tartozásokat is kiegyenlítette.

- [4] Az indítványozó 2018-ban elhatározta, hogy az általa megtévesztett sértettnek korábban előadott valótlan történet továbbfűzi abból a célból, hogy további pénzösszegek átadására kényszerítse. Ennek során különböző történeteket adott elő, melyek következtében minden alkalommal sikeresen került a sértett pénzének birtokába. Az ítéleti tényállás szerint a pénzösszegek átadására azért került sor, mert ellenkező esetben a sértettet „a behajtók megkeresik, és akkor baj lesz”, „bántani fogják a családtagjait”, vagy éppen „jönnek a rosszfiúk, nehézfiúk, és elrendezik őt is és a gyerekeit is”. Az indítványozó összesen legalább 26.410.000,- forinthez jutott hozzá a sértettől.
- [5] A Kaposvári Járásbíróság a 2022. május 3-án kihirdetett 10.B.152/2021/33. számú ítéletével az indítványozót bűnösnek mondta ki csalás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés *a*) pont], folytatólagosan elkövetett zsarolás büntetében [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *b*) pont] és csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *b*) és *c*) pont, (4) bekezdés *b*) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 5 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Az ítélet rendelkezett a polgári jogi igényről, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- [6] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. október 18-án jogerős 2.Bf.240/2022/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az indítványozó csalási cselekményeinek jogi minősítését a Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulatóval kiegészítette. A másodfokú bíróság az indítványozóval szemben 6.410.000,- forint erejéig vagyonek Kobzást is elrendelt, rendelkezett a bűnjelekről, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [7] Az indítványozó védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapján eljáró Kúria a Bfv.III.1.258/2023/10. számú végzésében a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.240/2022/10. számú ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria megítélése szerint a zsarolás

bűncselekménye tényállásszerűen megvalósult, és törvényes volt a cselekmény minősítése is, továbbá azzal sem tévedett a bíróság, hogy az indítványozó cselekményét folytatólagos elkövetésként értékelte (Kúria végzése, Indokolás [30], [53], [54]). Hasonlóan tényállásszerűnek ítélte a Kúria az indítványozó terhére megállapított csalás bűncselekményét is, tekintettel arra, hogy a törvényi tényállási elemek, a tárgyi és alanyi oldal a szükséges és elégséges mértékben egyaránt megvalósultak (Kúria végzése, Indokolás [69]). A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet feltétlen hatályon kívül helyezésére vezető eljárási szabálysértésre a jogerős ítélet rendelkező részével és indokolásával összefüggésben az indítványozó ténylegesen nem hivatkozott, csupán felhívta ezt a felülvizsgálati okot, anélkül azonban, hogy az indítvány indokolása ezzel összefüggésben állt volna. A Kúria ugyanakkor azt is megállapította, hogy a rendelkező rész és az indokolás között nem csupán a felülvizsgálati eljáráshoz szükséges teljes mértékű ellentét nem feszül, de még annak kisebb foka sem állapítható meg (Kúria végzése, Indokolás [83]). A felülvizsgálati indítvány ugyan megjelölt egyes határozatokat, amelyekről az indítványozó megítélése szerint a jogerős ítélet jogkérdésben eltért, azonban az indítványban megjelölt határozatok részben nem a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok, továbbá az indítványozó egyébként sem jelölt meg jogilag releváns tényeket, melyek a hivatkozott és a támadott határozatok alapjául szolgáló tényállásban azonosak, és azt sem fejtette ki, hogy ezeket az azonos tényeket a bíróság a két határozatban mennyiben bírálta el eltérően (Kúria végzése, Indokolás [88]-[94] és [96]). A Kúria végzésében végezetül azt is megállapította, hogy az indítványozó részben a tényállás megalapozottságát és a bizonyítékértékelést vitatta, melyre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (Kúria végzése, Indokolás [101]).

- [8] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti panaszát, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Bfv.III.1.258/2023/10. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.240/2022/10. számú ítéletére és a Kaposvári Járásbíróság 10.B.152/2021/33. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott végzés és ítéletek sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, a 28. cikket, az alábbiak szerint.
- [9] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog körében vitatja a bíróságok azon következtetését, hogy a zsarolás tényállási elemei megvalósultak. Kifogásolja az indítvány azt is, hogy a bűnösség megállapítására törvénytelen módon került sor, mivel az elkövetési idő csak hónap pontosságával került meghatározásra. Előadta továbbá a panaszos, hogy a támadott ítéletek eltérnek a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozataitól, és az indítványozó arra is rámutatott, hogy

meglátása szerint a jogerős ítéleti tényállás nem tartalmaz olyan elemet, amelyből megállapítható lenne, hogy az indítványozó szándéka kezdettől fogva, a sértettel történő üzleti kapcsolat felvételekor jogtalan haszonszerzésre irányult, a támadott ítéletek ennek ellenére állapították meg az indítványozó bűnösségét. Az indítvány szerint büntető eljárásjogi szabályokat is megsértettek a támadott bírósági döntések, mivel az indokolásból hiányzik annak rögzítése, hogy a csalási cselekmény tekintetében az indítványozó cselekményének tudattartamára, szándékosságára miből következtetett a bíróság, vagyis az ítélet rendelkező része és indokolása ellentmond egymásnak. A panasz szerint az eljáró bíróság érdemben nem indokolta a bizonyítási indítványok elutasítását, hiszen nem tekinthető érdemi indokolásnak az, hogy a tételesen meg nem jelölt indítványok nem voltak szükségesek a tényállás tisztázásához.

- [10] Az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakkal ellentétes a panasz szerint az, hogy a valós tények feltárásához szükséges bizonyítást a bíróság nem folytatta le. Az érvelés szerint, amely bizonyítást nem vettek fel az eljárás során, azt vitatni sem lehet, mint ahogy a fel nem vett bizonyítást a bíróság nem is értékelhette, így a védői érvelés nem a bizonyítékok értékelését támadta, hanem azt, hogy a védelemhez és a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérült az eljárás során. Ennek következtében sérült az indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő joga, mivel a terheltnek a büntetőeljárás minden szakaszában joga van a hatékony védelemhez. Ennek ellenére a bíróság törvényes indokolás nélkül utasította el a mentő körülmények feltárására irányuló védői bizonyítási indítványokat. Kifogásolta az indítványozó azt is, hogy nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének, valamint a józan ész szabályai szerinti jogértelmezésnek, ha a fenyegetés fogalmát a jogalkalmazó végletekig relativizálja és szubjektivizálja úgy, ahogyan azt a Kúria indokolásában teszi. Meglátása szerint számtalan olyan veszély helyezhető kilátásba, mely ránehezedik az akaratra, arra pszichikailag hat, mégsem tekinthető fenyegetésnek. Érvelése alapján ugyanis nem lehet csak és kizárólag sértetti szempontból vizsgálni a fenyegetés komolyságát, hiszen ennek hatására bárki akkor is állíthatná, hogy őt megzsarolták. Ez az érvelés az alkotmányjogi panasz szerint sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, mert a jogállamnak központi értéke a jogbiztonság, és amennyiben a jogszabályok értelmezését az előbb leírt módon lehet relativizálni és szubjektivizálni, úgy az veszélyezteti a jogbiztonság elvét.
- [11] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét sérti az is, hogy a Kúria indokolásában rámutatott arra, hogy az indítványozó felülvizsgálati indítványában nem jelölt meg jogilag releváns tényeket, amelyeket az általa megjelölt határozatok alapjául szolgáló tényállásban, valamint a támadott határozatok alapjául szolgáló tényállásban azonosak, így ezek hiányában azt sem fejtette ki, hogy az azonos tényeket a bíróság miért bírálta el eltérően a két határozatban. A panasz

szerint ez oly módon tágítja ki a felülvizsgálat megalapozottságának esetét, melyre a törvényből, vagy annak indoklásából semmilyen módon következtetni nem lehet. Meglátása szerint ez inkább jogalkotásnak, mintsem jogalkalmazásnak minősül, hiszen a jogszabály szövegéből még jogász által sem kiolvasható többletelvárásokat támaszt. Ennek okán sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogból levezetett jogorvoslathoz való jog is.

- [12] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek, így különösen az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, 29-30. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében fogalt törvényi feltételeknek eleget tesz-e.
- [13] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria végzését az indítványozó 2024. október 30-án, védője 2024. október 29-én vette át, mely időpontokhoz képest az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre.
- [14] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosult, a bírósági eljárásban pedig terheltként vett részt, ezért érintettsége is fennáll. Az indítványozó jogi képviselője az Alkotmánybíróság eljárására is kiterjedő ügyvédi meghatalmazását csatolta.
- [15] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából csak a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával, valamint a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, a jogállamiság és jogbiztonság elvének sérelmére alkotmányjogi panasz nem alapítható. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint továbbá az Alaptörvény 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából egyáltalán nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot {a B cikk (1) bekezdésére lásd például: 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [33]; a 28. cikkre lásd például: 3096/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ezen az elemeiben nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja törvényi követelményét.
- [16] 3.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában egyaránt megjelölte az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben közigazgatási hatósági eljárás nem volt folyamatban, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog keretei között értékelte {hasonlóan például: 3369/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [20]}.

- [17] 3.4. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [18] 3.5. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Ezeknek a feltételeknek az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem felel meg.
- [19] 3.5.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz, figyelemmel az Alkotmánybíróság Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos gyakorlatára, valamint az alkotmányjogi panaszban előadott érvekre, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel.
- [20] 3.5.2. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem, az alábbiak szerint.
- [21] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában számos, a vonatkozó büntető anyagi jogi és eljárásjogi szabályok sérelmét állító érvet adott elő. Ugyancsak kifogásolta az indítványozó a bűnösség törvénytelen megállapítását, valamint azt is, hogy a Kúria végzése a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatoktól jogkérdésben eltér. A panasz szerint a bíróságok érdemben nem indokolták meg a bizonyítási indítványok elutasítását. Mindezek egyaránt eredményezik az indokolt bírói döntéshez való jog, a védelemhez való jog és a hatékony jogorvoslathoz való jog sérelmét is.
- [22] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság egyfajta „szuperbírósággént”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {lásd például: 3088/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság feladata ugyanis nem az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy egyes tény-, vagy jogkérdéseinek felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően nem rendelkezik hatáskörrel a tényállás megállapításának, a bizonyítékok értékelésének, vagy éppen az egyes cselekmények tényállásszerűségének a felülvizsgálatára.
- [23] Ugyancsak nem rendelkezik az Alkotmánybíróság hatáskörrel arra, hogy akár a támadott bírói döntésnek a Kúria közzétett határozatától való esetleges eltérését,

akár a támadott döntés anyagi vagy eljárásjogi szempontú esetleges jogszabálysértéseit felülvizsgálja. A bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésének megfelelően nem az Alkotmánybíróság, hanem a Kúria feladata, ennek megfelelően a jogalkalmazás egységességével kapcsolatos kifogásokat nem az Alkotmánybíróság bírálja el (alkotmányjogi panasz eljárásban), hanem a Kúria (jogegységi panasz eljárásban). Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben alkalmazandó anyagi jogi vagy eljárásjogi szabály esetleges megsértése pedig önmagában még legfeljebb csak a törvénysértés lehetőségét veti fel, melyhez nem kapcsolódik automatikusan a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely, mint az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyike {hasonlóan például: 3104/2024. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [33]}. Jelen esetben az indítványozó által megjelölt állítólagos törvénysértésekkel összefüggésben az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan további érvelést, melyek alapján az esetleges, az indítványozó által állított törvénysértések elérték volna az alaptörvény-ellenesség kételyének szintjét.

- [24] Az indokolási kötelezettség állított megsértésével összefüggésben pedig az Alkotmánybíróság arra utal, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3122/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [30]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó a Kúria ítéletének indokolását tartalmilag nem osztja, illetőleg hiányosnak tartja, még nem veti fel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmének kételyét az indokolási kötelezettséggel összefüggésben sem, tekintettel arra, hogy az eljáró bíróságok, így a Kúria is, ítéletükben alkotmányjogi értelemben véve kellő részletességgel, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelménynek eleget téve indokolták meg álláspontjukat.
- [25] Mindezen szempontokra figyelemmel pedig az alkotmányjogi panasz a védelemhez való joggal és [az egyébként sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése körébe tartozó, hanem az indítványozó alkotmányjogi panaszában meg nem jelölt XXVIII. cikk (7) bekezdésében szereplő] a hatékony jogorvoslathoz való joggal összefüggésben sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Az indítványozó ugyanis e körben is kizárólag az eljáró bíróságok tényállás-megállapítási, bizonyítási, bizonyíték-értékelési és büntetéskiszabási gyakorlatát, valamint az indokolási kötelezettség indítványozó megítélése szerint nem megfelelő teljesítését kifogásolta.
- [26] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, továbbá az Abtv. 29.

§-ában foglalt követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5, § (1) bekezdése szerint eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. október 21.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró